

Ime predpisa:

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o koncesiji za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališča – Zdravilišče Radenci iz vrtin T-4/88 in T-5/03

Št. zadeve:

007-151/2020 (EVA: 2020-2550-0033)

Datum objave:

12. 2. 2021

Rok za sprejem mnenj in pripomb:

26. 2. 2021

Ime odgovorne osebe in e-naslov:

Tomaž Štembal, gp.mop@gov.si

Obrazložitev

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) je izdala Uredbo o koncesiji za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališča – Zdravilišče Radenci iz vrtin T-4/88 in T-5/03 (Uradni list RS, št. 88/15 in 14/18; nadaljnjem besedilu: uredba 1) in Uredbo o koncesiji za rabo termalne vode za potrebe Zdravilišča Radenci iz vrtin V-M in V-50t (Uradni list RS, št. 103/15; v nadaljnjem besedilu: uredba 2).

Z odločbo vlade št. 35501-26/2015/7 z dne 30. 12. 2015 je bila koncesija za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališča – Zdravilišče Radenci iz vrtin T-4/88 in T-5/03 podeljena družbi Sava Turizem d. d., Dunajska 152, 1000 Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: koncesionar), za ogrevanje in potrebe kopališč Zdravilišče Radenci. Koncesijska pogodba št. 01407-8/2015 je bila podpisana 16. 2. 2016 za 30 let. Z odločbo vlade št. 35501-26/2015/9 z dne 30. 12. 2015 je bila koncesija za rabo termalne vode za potrebe Zdravilišča Radenci iz vrtin V-M in V-50t podeljena družbi Sava Turizem d. d., Dunajska 152, 1000 Ljubljana). Koncesijska pogodba št. 014-31/2015 je bila podpisana 16. 2. 2016 za 30 let.

V skladu z uredbo 1 lahko koncesionar termomineralne vodo iz obeh vrtin rabi največ v obsegu 31.536 m³/leto. V skladu z uredbo 2 lahko koncesionar termalno vodo iz obeh vrtin rabi največ v obsegu 75.000 m³/leto.

V 142. členu Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20) je določeno, da se koncesija lahko spremeni s spremembo koncesijskega akta ali s spremembo koncesijske pogodbe.

Koncesionar je Ministrstvo za okolje in prostor z dopisom z dne 18. 12. 2018 obvestil, da bo vrtino T-5/03 uporabljal za opazovalno vrtino. Zaradi ukinitve vrtine T-5/03 je zaprosil za združitev obeh količin dveh obstoječih vrtin v eno skupno količino v višini 31.536 m³/leto, ki se bo črpala iz vrtine T-4/88, prav tako pa je zaprosil za povečanje največje dovoljene trenutne količine rabe podzemne vode iz drugih dveh vrtin in sicer:

iz vrtine V-M s 30.000 m³/leto na 85.000 m³/leto ter z 1,83 l/s na 2,5 l/s in
iz vrtine V-50t s 45.000 m³/leto na 95.000 m³/leto ter z 1,6 l/s na 2,8 l/s.

Ministrstvo je zahtevek koncesionarja za spremembo uredbe skupaj s hidrogeološkim poročilom, ki ga je predložil koncesionar, poslalo v preverbo Geološkemu zavodu Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: GeoZS).

GeoZS se je s povečanjem količine na vrtini T-4/88 samo delno strinjal in sicer do višine, saj z novjšimi podatki o izdatnosti te vrtine ne razpolaga. Koncesionar se je s predlaganim predlogom GeoZS strinjal in je to potrdil z dopisom z dne 20. 4. 2020.

Po usklajevanju z GeoZS je s koncesionarjem usklajena sledeča količina pri vrtinah T-4/88, V-M in V-50t, in sicer obseg vodne pravice, izražen kot največja dovoljena skupna letna količina rabe vode, iz vrtine T-4/88 20.000 m³, iz vrtine V-M 46.000 m³/leto in iz vrtine V-50t 71.000 m³/leto. Največji dovoljeni trenutni pretok rabe termalne vode iz vrtine T-4/88 znaša 1l/s, iz vrtine V-M 2,3 l/s in iz vrtine V-50t 2,6 l/s. Največja dovoljena skupna letna količina rabe termalne vode iz vrtin T-4/88, V-M in V-50t je 137.000 m³/leto.

Zaradi ukinitve vrtine T-5/03 je potrebno uredbo 1 ustrezno preoblikovati in iz nje izločiti vrtino T-5/03, poleg tega se zaradi poenostavitve spremljanja izvajanja koncesije uredbi 1 in 2 združiti v eno skupno uredbo z vrtinami T-4/88, V-M in V-50t.

Poleg tega je v postopkih kontrole vrtin pri posameznih koncesionarjih, GeoZS ugotovil, da je koncesionar naročil nove geodetske izmere vrtin V-M in V-50t. V letnem poročilu za pripravo strokovnih podlag za uredbe o koncesijah za rabo podzemne vode št. K-II-30d/c-25/1235-2 z dne 28. 11. 2017 je GeoZS podal Primerjalno analizo koordinat v uredbah, ki so določene v novi geodetski izmeri.

Dopolnjeno uredbo 1 je potrebno uskladiti z novimi izmerami koordinat vrtin, saj zaradi navedenih napačnih koordinat vrtin v uredbi prihaja do napak pri letnem poročanju monitoringa, pri izvajanju poslovnika, prav tako pa neusklajene koordinate vrtin povzročajo težave tudi pri morebitnih inšpekcijskih postopkih. Zaradi uskladitve koordinat obeh vrtin z dejanskim stanjem in popravljene klasifikacijske številke v tretjem odstavku 1. člena uredbe 1, je ta člen potrebno ustrezno spremeniti. Polega tega se usklajuje z dejanskim stanjem tudi namen za katerega se rabi voda skladno s predpisom, ki ureja klasifikacijo vrst posebne rabe vode in naplavin.

Koncesionar vodo iz vrtine V-M delno uporablja za pitje v pitnikih (do 200 l/dan), preostalo vodo iz vrtine V-M pa skupaj z vodo iz vrtine V-50t pa za balneološko namene (za kopalne kadi z ogljikovim dioksidom).

Ugotovljeno je bilo, da je bila za vrtini V-M in V-50t izdana Odločba Ministrstva za zdravje št. 520-4/99 z dne 19. 10. 2001 o priznanju termomineralne vode iz vrtin V-M in V-50t za naravno zdravilno sredstvo. Iz Hidrogeološkega poročila je razvidno, da gre pri obeh vrtinah za mineralizirano vodo z veliko raztopljenimi snovmi.

V prvotni uredbi 2 je bila v tretjem odstavku 1. člena navedena klasifikacijska številka in sicer 13.1.11. za rabo termalne vode za več namenov brez razmejitve količin. Zaradi popravka uredbe 1 glede rabe vode za pitje, je bilo potrebno tretji odstavek 1. člena dopolniti z rabo termomineralne vode za pitje s klasifikacijsko številko 12.1.2. Ostala raba iz obeh vrtin za balneološke zadeve (za kopalne kadi z ogljikovim dioksidom) ostaja z dosedanjjo klasifikacijsko številko 13.1.11. (raba termalne vode za več namenov brez razmejitve količin) nespremenjena.

Z dnem uveljavitve te dopolnjene uredbe preneha veljati Uredba o koncesiji za rabo termalne vode za potrebe Zdravilišča Radenci iz vrtin V-M in V-50t (Uradni list RS, št. 103/15 z dne 24. 12. 2015), koncesionar z veljavno koncesijsko pogodbo na podlagi te uredbe pa nadaljuje z izvajanjem koncesije do izteka veljavnosti koncesijske pogodbe.

Na podlagi drugega odstavka 142. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o spremembah in dopolnitvah Uredbe o koncesiji za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališča – Zdravilišče Radenci iz vrtin T-4/88 in T-5/03

1. člen

V Uredbi o koncesiji za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališča - Zdravilišče Radenci iz vrtin T-4/88 in T-5/03 (Uradni list RS, št. 88/15 in 14/18) se v 2., 3., prvem odstavku 4., 5., 6. in 11. členu ter v prilogi 1 beseda »podzemna« v vseh sklonih nadomesti z besedo »termomineralna« v ustreznem sklonu.

2. člen

1. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Ta uredba je koncesijski akt, na podlagi katerega Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) podeli koncesijo za rabo termomineralne vode iz vrtin T-4/88, V-M in V-50t za pitje, balneološke kopeli, za ogrevanje in za potrebe kopališča Zdravilišče Radenci (v nadaljnjem besedilu: koncesija) na naslednjih vrtinah:

- T-4/88 (ID-znak 200-486/2-0), koordinate (X: 166825,36, Y: 580820,74, Z: 197,60);
- V-M (ID znak 121-1780/2-0), koordinate (X: 167902,68 Y: 580348,01, Z: 201,02);
- V-50t (ID znak 201-151/26-0), koordinate (X: 166512,91, Y: 581320,11, Z: 197,00).

(2) Obseg vodne pravice, izražen kot največja dovoljena skupna letna količina rabe vode, iz vrtine T-4/88 je 20.000 m³/leto, iz vrtine V-M je 46.000 m³/leto in iz vrtine V-50t je 71.000 m³/leto. Največji dovoljeni trenutni pretok rabe termomineralne vode iz vrtine T-4/88 je 1 l/s, iz vrtine V-M je 2,3 l/s in iz vrtine V-50t 2,6 l/s. Največja dovoljena skupna letna količina rabe termomineralne vode iz vrtin T-4/88, V-M in V-50t je 137.000 m³/leto.

(3) Koncesija se podeli za rabo termomineralne vode za ogrevanje s klasifikacijsko številko 4.2.1., za potrebe dejavnosti bazenskega kopališča s klasifikacijsko številko 3.1.2., za rabo termomineralne vode za pitje s klasifikacijsko številko 12.1.2. ter za rabo termomineralne vode za več namenov brez razmejitve količin s klasifikacijsko številko 13.1.1. v skladu s predpisom, ki ureja klasifikacijo vrst posebne rabe vode in naplavin.

(4) Razmejitev največje dovoljene skupne letne količine med rabami termomineralne vode iz prejšnjega odstavka se podrobneje določi v koncesijski pogodbi.

(5) Območje koncesije obsega območje vrtin T-4/88, V-M in V-50t iz prvega odstavka tega člena in zajema termomineralno podzemno vodo iz vodnega telesa podzemne vode Murska Kotlina (VTPodV_4016).

(6) Napajalno območje vrtin T-4/88, V-M in V-50t iz prvega odstavka tega člena ter meja tega območja se prikažeta na digitalnem podatkovnem sloju v državnem koordinatnem sistemu in objavita v informacijskem sistemu okolja.«.

3. člen

V 3. členu se v prvem odstavku 1. In 2. točka spremenita tako, da se glasita:

»1. zagotavljati, da največja dovoljena letna količina rabe termomineralne vode in največji dovoljeni trenutni pretok rabe termomineralne vode iz drugega odstavka 1. člena te uredbe nista presežena;

2. zagotavljati, da s svojo dejavnostjo ne povzroči poslabšanja ali ne prepreči doseganja dobrega kemijskega in količinskega stanja vodnega telesa podzemne vode, določenega v skladu s predpisom, ki ureja stanje podzemnih voda;«.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

4. člen

(nadaljevanje izvajanja)

Koncesionar s sklenjeno koncesijsko pogodbo na podlagi Uredbe o koncesiji za rabo termalne vode za potrebe Zdravilišča Radenci iz vrtin V-M in V-50t (Uradni list RS, št. 103/15) nadaljuje z izvajanjem koncesije do izteka veljavnosti te koncesijske pogodbe.

5. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o koncesiji za rabo termalne vode za potrebe Zdravilišča Radenci iz vrtin V-M in V-50t (Uradni list RS, št. 103/15).

6. člen

Priloga 2: Monitoring se nadomesti z novo Prilogo 2: Monitoring, ki je kot Priloga 2 sestavni del te uredbe.

7. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-151/2020

Ljubljana, dne

EVA 2020-2550-0033

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša
predsednik

Priloga 2

MONITORING

I. Splošno

Monitoring iz 4. člena te uredbe vključuje:

- monitoring odvzetih količin termomineralne vode,
- monitoring vpliva rabe in nadzor nad hidravličnimi značilnostmi vrtin.

Koncesionar mora zagotavljati kakovost podatkov z meroslovnim obvladovanjem merilne opreme. Postopek izvajanja meritev mora zagotavljati primerljivost rezultatov v celotnem obdobju programa monitoringa. Koncesionar mora hraniti vse pridobljene podatke v celotnem trajanju koncesije.

II. Monitoring odvzetih količin termomineralne vode

Z monitoringom odvzetih količin termomineralne vode se spremlja količina odvzete termomineralne vode z opravljanjem meritev dejanske količine odvzete termomineralne vode z ustreznim merilnikom pretoka vode in elektronskim zapisovanjem tako, da se lahko trenutna količina in skupna odvzeta količina termomineralne vode kadar koli preverita.

III. Monitoring vpliva rabe vode in nadzor nad hidravličnimi značilnostmi vrtin

1. Za ugotavljanje morebitnih sprememb razmer se izvajata monitoring vpliva rabe vode in nadzor nad hidravličnimi značilnostmi objekta za odvzem termomineralne vode. Pri tem se spremljajo:

- stopnja količinskega obnavljanja,
- stalnost fizikalno-kemijskih značilnosti termomineralne vode in
- stalnost hidravličnih značilnosti objekta za odvzem termomineralne vode (v nadaljnjem besedilu: objekt).

2. Spremljanje stopnje količinskega obnavljanja

Stopnjo količinskega obnavljanja termomineralne vode je treba ugotavljati s stalnim spremljanjem gladine oziroma tlaka termomineralne vode, pretoka odvzete vode in njihovega trenda za posamezne objekte ter to letno vrednotiti v povezavi z rezultati vsakoletne kratkotrajne istočasne in popolne prekinitev odvzema termomineralne vode v celotnem termalnem vodonosniku (prekinitveni test).

Ugotavljati je treba:

- razpon gladine podzemne vode ter sezonski in dolgoročni trend,
- odvisnost znižanja gladine in temperature termomineralne vode od količine črpanja in hidroloških razmer,
- učinke kratkotrajnih popolnih prekinitev rabe (odvzema) termomineralne vode (prekinitveni test) in
- doseganje kritične vrednosti gladine termomineralne vode.

Monitoring spremljanja stopnje količinskega obnavljanja je treba izvajati z meritvami:

- odvzete količine vode iz vsake vrtine za odvzem vode,
- gladine (tlaka) podzemne vode v vsaki vrtini za odvzem vode in
- skupne količine odpadne vode iz sistema za mestom, kjer se termalna voda zadnjič uporabi.

Meritev pretoka odvzetih količin vode mora biti stalna in zvezna z zapisovanjem trenutne količine pretoka in kumulativne količine načrpane vode vsaj enkrat na uro.

Meritve gladine podzemne vode na vrtinah za odvzem vode se izvajajo s tlačno sondo in elektronskim zapisovanjem gladine termomineralne vode ali na drug način, ki omogoča

primerljivo kakovost rezultatov. Meritev gladine (tlaka) termomineralne vode mora biti stalna in zvezna z zapisovanjem podatkov vsaj enkrat na uro.

Skupna količina odpadne vode se zapisuje vsaj enkrat dnevno. Mesto in način merjenja se posebej opredelita v programu monitoringa.

3. Spremljanje fizikalno-kemijskih značilnosti termomineralne in odpadne vode

Z analizo fizikalno-kemijskih značilnosti termomineralne vode iz vseh vrtin za odvzem vode je treba ugotavljati kemijsko sestavo in posredno tudi spremembo količinskega stanja (toplotne vrednosti) izkoriščenega vodonosnika.

Spremljanje fizikalno-kemijskih značilnosti vode je treba izvajati z:

- a) meritvijo temperature termomineralne vode na ustju vseh vrtin za odvzem vode,
- b) meritvijo temperature odpadne vode na izpustu iz sistema za mestom, kjer se termomineralna voda zadnjič uporabi,
- c) analizo izotopske sestave termomineralne vode iz vseh vrtin za odvzem vode in
- č) analizo kemijske sestave termomineralne vode iz vseh vrtin za odvzem vode.

k a)

Meritev temperature termomineralne vode mora biti stalna in zvezna z zapisovanjem podatkov vsaj enkrat na uro.

k b)

Meritev temperature odpadne vode mora biti stalna in zvezna z zapisovanjem podatkov vsaj enkrat na uro. Mesto oziroma mesta in način merjenja se posebej opredelijo v programu monitoringa.

k c)

Z analizo izotopske sestave vode je treba ugotoviti vrednosti razmerja med ^{16}O in ^{18}O , razmerje med vodikom in devterijem ter količino tricija. Vzorci za analizo izotopske sestave vode se prvič odvzamejo v prvem letu izvajanja koncesije. Vzorčenje termomineralne vode za analizo izotopske sestave vode je treba opraviti vsako leto v prvem triletnem programu monitoringa med ustaljenim režimom odzemanja. V nadaljnjih letih se analiza opravlja vsako tretje leto za razmerje med ^{16}O in ^{18}O ter za razmerje med vodikom in devterijem, za tricij pa le, če je bil zaznan v prvih treh analizah. Vzorčenje za analizo izotopske sestave vode se opravi pogosteje (letno), če se ugotovijo trendi slabšanja stanja (zniževanje gladine termomineralne vode). Vzorčenje in analizo mora izvajati oseba z laboratorijem, akreditiranim za tovrstne analize.

k č)

Ob vsakem vzorčenju za analizo kemijske sestave odvzete termomineralne vode je treba na mestu objekta izmeriti osnovne fizikalno-kemijske lastnosti podzemne vode:

- specifično električno prevodnost,
- pH,
- oksidacijsko-redukcijski potencial,
- vsebnost kisika in nasičenost s kisikom ter
- temperaturo vzorčene vode iz vrtine in odpadne vode v izpustu.

Nabor parametrov 1:

Iz pip na ustjih vseh vrtin za odvzem vode morajo biti enkrat letno ugotovljene vsebnosti za naslednje značilne parametre:

- kalcij (Ca^{2+})
- magnezij (Mg^{2+})
- kalij (K^{+})
- natrij (Na^{+})
- hidrogenkarbonat (HCO_3^{-})
- klorid (Cl^{-})
- sulfat (SO_4^{2-})
- fosfat (PO_4^{3-})
- nitrat (NO_3^{-})

- nitrit (NO_2^-)
- amonij (NH_4^+)
- železo (Fe (skupno))
- mangan (Mn (skupni))
- sušni preostanek pri 105 °C
- kremenica (SiO_2)
- raztopljeni CO_2
- mineralizacija (TDS – skupne raztopljene snovi)

Vzorci vode se odvzamejo iz vrtin, ki se uporabljajo za odzemanje vode, in sicer istočasno oziroma v primerljivih hidroloških razmerah.

Nabor parametrov 2:

V vzorcu odvzete vode je treba v prvem in tretjem letu izvajanja koncesije, nato pa na vsakih šest let ugotoviti tudi naslednje parametre:

- arzen
- fluorid
- bromid
- stroncij
- barij
- krom (skupni)
- bor
- litij
- jodid
- železo (Fe^{2+} , Fe^{3+})
- celotni organski ogljik (TOC)
- fenolne snovi
- mineralna olja (skupno)
- policiklični aromatski ogljikovodiki
- aromatski ogljikovodiki
- motnost (NTU)
- prosti CO_2
- raztopljeni H_2S

Parametre iz Nabora parametrov 2 je treba ugotoviti tudi, če se ugotovijo spremembe značilnih parametrov (Nabor parametrov 1), ki so enake ali večje od: $\pm 20\%$. Koncesionar lahko v programu monitoringa predlaga in utemelji konkretnim razmeram prilagojen seznam teh parametrov.

Pri prvem merjenju je treba v odvzeti podzemni vodi ugotoviti tudi koncentracijo in izotopsko sestavo žlahtnih plinov argon, helij in neon: koncentracijo v cc STP/g in ppm, izotopsko sestavo pa kot razmerje $^{40}\text{Ar}/^{36}\text{Ar}$, $^3\text{He}/^4\text{He}$, R/Ra in $^{20}\text{Ne}/^{22}\text{Ne}$.

Pri določanju vsebnosti analiziranih parametrov je treba upoštevati najnižje razpoložljive meje zaznavanja in določanja (meja določljivosti analitske metode). V letnem poročilu o monitoringu je treba navesti meje zaznavnosti in meje določljivosti analitske metode.

Vzorčenje in analizo mora izvajati oseba z laboratorijem, akreditiranim za tovrstne analize.

4. Nadzor nad hidravličnimi značilnostmi vrtin

Nadzor nad hidravličnimi značilnostmi objekta je treba izvajati z:

- a) vzdrževanjem opreme in objektov za rabo termomineralne vode,
- b) meritvami učinkovitosti in specifične izdatnosti vseh vrtin za odzjem vode,
- c) meritvami statičnih in dinamičnih pogojev v vseh vrtinah za odzjem vode.

k a)

Vsa dela in spremembe, ki so bile narejene v ali pri objektu, merilni opremi ali opremi za rabo termomineralne vode, je treba zapisovati in o tem poročati v letnem poročilu o monitoringu odvzetih količin termomineralne vode. Enkrat tedensko je treba preverjati pravilno delovanje merilnih naprav.

k b)

Meritve učinkovitosti in specifične izdatnosti vseh vrtin za odvzem vode je treba opraviti po vnaprej izdelanem postopku: gre za kratkotrajen poskus, pri čemer je treba vrtine najprej ugasniti in počakati na kvazistabilizacijo gladine in nato črpati vsaj tri različne količine po nekaj ur, s čimer se preizkusijo učinkovitosti vrtine in njene morebitne izgube (črpalni poskus). Črpalni poskus mora biti prvič izveden v treh mesecih po sklenitvi koncesijske pogodbe, če so od zadnjega poskusa pretekla več kot tri leta, in drugič v tretjem letu prvega triletnega obdobja. Nato se črpalni poskus opravlja vsako šesto leto. Postopek izvajanja črpalnega poskusa se natančneje opredeli v programu monitoringa tako, da se zagotovi primerljivost rezultatov v celotnem časovnem obdobju.

k c)

Meritve statičnih in dinamičnih pogojev v vseh vrtinah za odvzem termomineralne vode se izvajajo s spremljanjem gladine (tlaka) v času, ko se izvajajo črpalni poskusi iz prejšnje točke ali prekinitveni test iz 4. točke tretjega odstavka 3. člena te uredbe.